

Kalendarium wydarzeń w Palestynie

21 lipca 2008

1947

Wielka Brytania wycofuje się z Palestyny i przekazuje obszar pod jurysdykcję ONZ. Planowane jest powstanie dwóch państw, palestyńskiego i żydowskiego. Obszar tego pierwszego miał być nieznacznie większy.

09.04.1948

Masakra w Deir Yasin, podjerozolimskiej wsi. Izraelski oddział pod dowództwem Menachema Begina otoczył wieś i dał palestyńskim mieszkańcom 15 minut na ewakuację. Po tym czasie rozpoczął wypędzanie mieszkańców przy użyciu siły. Zginęło przy tym od 100 do 250 Palestyńczyków.

14.05.1948

Proklamacja niepodległego państwa Izrael. Deklaracja została uznana w trybie natychmiastowym przez USA i trzy dni później przez stalinowski ZSRR. Wydarzenie to jest określane przez Palestyńczyków jako „al-nakba” („katastrofa”).

15.05.1948

Liban, Syria, Irak, Egipt i Transjordanian atakują państwo Izrael. Wojna izraelsko-arabska trwała 13 miesięcy. W wyniku wojny wypędzonych zostało około 700 000 palestyńskich uchodźców – wg źródeł arabskich (500 000 – wg źródeł izraelskich). Terytoria palestyńskie zostają podzielone pomiędzy Izrael, Królestwo Jordanii i Egipt.

29.10.1956

Izrael, Francja i Wielka Brytania atakują Egipt, który

znacjonalizował Kanał Sueski. Wojska izraelskie zajęły Gazę i półwysep Synaj, ale musiały się wycofać pod presją międzynarodową.

29.05.1964

W Kairze powstaje Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) pod przywództwem Ahmada Shuqeiri.

05.06.1967

Izrael atakuje jednocześnie Egipt, Jordanię i Syrię, rozpoczynając tzw. wojnę sześciodniową. W jej wyniku Izrael przejął Strefę Gazy, Wschodnią Jerozolimę, Zachodni Brzeg, Wzgórza Golan i półwysep Synaj. Rozpoczęła się trwająca do dziś izraelska okupacja terytoriów zamieszkiwanych przez ludność palestyńską. Przejęcie ziem przez Izrael określane jest przez Palestyńczyków jako al-naksa („pogorszenie”). W wyniku wojny wypędzonych zostało około 350 000 Palestyńczyków.

02.02.1969

Jasser Arafat, przewodniczący partii Fatah, przejmuje kierownictwo Organizacji Wyzwolenia Palestyny, a Fatah staje się dominującą frakcją w OWP.

WRZESIEŃ 1970

Czarny wrzesień w Jordanii. Wojska jordańskie rozbijają siły OWP.

1973

Egipt i Syria atakują Izrael w dniu żydowskiego święta Jom Kippur, żeby odzyskać terytoria zajęte przez Izrael w wojnie sześciodniowej. Po początkowych sukcesach arabskich wojska izraelskie przeszły do kontrofensywy.

17.09.1978

Porozumienie w Camp David. Zostało podpisane przez egipskiego

prezydenta Anwara Sadata i izraelskiego premiera Menachema Begina. Poprzedziły je 12-dniowe tajne negocjacje prowadzone w rządowym ośrodku wypoczynkowym w Camp David. Dwa izraelsko-egipskie porozumienia zostały podpisane w Białym Domu w obecności prezydenta Jimmy'ego Cartera. Porozumienia doprowadziły do zawarcia w 1979 r. traktatu pokojowego pomiędzy Izraelem a Egiptem.

LIPIEC 1981

Izrael bombarduje siedzibę OWP w Bejrucie. W wyniku ataku zginęło ponad 300 cywilów.

06.06.1982

Izraelska inwazja na Liban. Izrael wkracza do południowego Libanu, motywując to chęcią likwidacji sił OWP w Libanie. Siły libańskich chrześcijan wspierają izraelski atak.

W wyniku ataku kierownictwo OWP przenosi się do Tunezji.

WRZESIEŃ 1982

Masakra w obozach Sabra i Szatlia. Siły chrześcijańskiej falangi na polecenie Ariela Szarona i Rafaela Eitana wkroczyły rzekomo w poszukiwaniu bojowników OWP i dokonały ludobójstwa w obozach dla palestyńskich uchodźców Sabra i Szatila. Liczbę ofiar ocenia się na od 700 do 3500. Obozy otoczone były przez wojsko izraelskie.

09.12.1987

Pierwsza intifada (Intifada Kamieni), która wybuchła przeciwko izraelskiej okupacji na Zachodnim Brzegu i w strefie Gazy.

Słowo Intifada oznacza w języku arabskim drżenie lub dreszcze z powodu choroby lub strachu. Inne znaczenie to nagłe otrząśnięcie się ze snu. Politycznie słowo to symbolizuje powstanie Palestyńczyków przeciwko izraelskiej okupacji.

Celem starć ulicznych z żołnierzami izraelskimi i demonstracji było zwrócenie uwagi światowej opinii społecznej na skomplikowaną sytuację Palestyńczyków.

Palestyńczycy otoczyli swoje osiedla barykadami, zza których obrzucali izraelskich żołnierzy kamieniami. Jako odpowiedź na wybuch powstania, żołnierzom izraelskim rozkazano stosować broń palną. Buldożery burzyły palestyńskie domy, odbywały się masowe aresztowania. W celu zdławienia powstania, Izrael kazał zamknąć aż do odwołania wszystkie palestyńskie szkoły.

Dopiero w 1991 r. impet Intifady zaczął słabnąć. Od jej wybuchu w grudniu 1987 r. zginęło 1225 Palestyńczyków, 2 tysiące palestyńskich domów zostało zburzonych.

30.08.1993

Przedstawiciele Izraela zawarli w Oslo (Norwegia) porozumienie z Organizacją Wyzwolenia Palestyny. Jego zawarcie było wielkim zaskoczeniem dla Izraela i całego świata arabskiego, gdyż wszystkie negocjacje utrzymywano w ścisłej tajemnicy. 9 września 1993 r. Itzhak Rabin podpisał pisemne oświadczenie, uznające OWP za legalnego przedstawiciela Palestyńczyków w pokojowych negocjacjach na Bliskim Wschodzie.

14.10.1994

Przyznano Pokojową Nagrodę Nobla Jaserowi Arafatowi, Szimonowi Peresowi i Itzhakowi Rabinowi w związku z rozpoczętym w Oslo procesem pokojowym.

24.09.1995

Oslo II. Podpisano kolejne porozumienie przewidujące wycofanie się okupacyjnych sił izraelskich z 6 miast arabskich i 400 wsi na Zachodnim Brzegu. Wytyczono też granic przyszłej Autonomii.

1995

Prezydent Itzhak Rabin został zastrzelony przez prawicowego

ekstremistę.

28.09.2000

Druga intifada – Intifada Al-Aqsy. Jej bezpośrednią przyczyną były odwiedziny Ariela Szalona na Wzgórzu Świątynnym w Jerozolimie. W jej wyniku wybuchły gwałtowne zamieszki palestyńsko-izraelskie.

Palestyńskie demonstracje było krwawo tłumione przez izraelskie wojsko. Burzono domy, wkraczano do obozów dla uchodźców (np. masakra w obozie Jenin 3 kwietnia 2002 r.), zniszczono buldożerami lotnisko w Gazie. Autonomia Palestyńska została ograniczona przez Izrael ekonomicznymi restrykcjami. W wyniku działań izraelskiego wojska, w Autonomii Palestyńskiej zniszczone zostały budynki mieszkalne, instytucje, sklepy, szkoły, szpitale i drogi.

Komisja Praw Człowieka ONZ potępiła Izrael za stosowanie nadmiernej siły przeciwko cywilnej ludności palestyńskiej, a Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych potępiło na specjalnej sesji poświęconej Bliskiemu Wschodowi izraelskie ataki przeciw Palestyńczykom. Także Unia Europejska potępiła Izrael za eskalację przemocy na Bliskim Wschodzie.

TERAŹNIEJSZOŚĆ OKUPACJI

Liczba dzieci obecnie przetrzymywanych w izraelskich więzieniach: 337 (dane wg Defence for Children International z 7.06.2008). Izraelskie rozporządzenia wojskowe przewidują np. karę do 12 lat więzienia dla dzieci od 14 lat za rzucanie kamieniami.

Podczas trwania negocjacji w Oslo (1993-2000), zburzono około 740 palestyńskich domów, kolejne 5 000 zburzono od wybuchu drugiej intifady do 2004 r. (dane wg Israeli Committee Against House Demolitions).

Ponad 4,4 miliony Palestyńczyków żyją w obozach dla uchodźców

(dane za 2005 r. wg URNWA – organizacji ONZ zajmującej się uchodźcami palestyńskimi, dotyczą wyłącznie osób zarejestrowanych w URNWA).

Budowany przez Izrael mur anektuje około 40 proc. ziem znajdujących się za tak zwaną „zieloną linią” – granicą sprzed wojny sześciodniowej (dane stopthewall.org)

Źródło: [Trybuna Robotnicza](#)